

במדינה

מדיניות

מלחמה?

מה פיתאוס?

השגריר יצחק רבין קיבל על עצמו שליחות בלתי-רגילה: לשכנע את ראשי הממשלה החדשה בארצות-הברית כי אין צפויה שום סכנת-מלחמה במרחב.

מה מריץ את רבין?

פסוק אחד שאמר הנשיא ריצ'ארד ניקסון במסיבת-העיתונאים שלו בשבוע שעבר, ש'הדליק אורות אדומים בכל שלושת משרדי החוץ הישראלי. אמר ניקסון: המרחב דומה לחבית אבק-שריפה, היכול להתפוצץ ב' כל רגע, ולהביא ל' עימות בין המעצמות הגרעיניות.

בגלל השבעה

נות. מדוע זה נר?

רא בליכץ?

יש לכך הסבר פשוט. כל עיד רוי

אה ארצות-הברית

את עצמה רק כדור

זה טובה, הדואגת

למרחב לטובת אחי

רים — אין לה צי

רך להתאמץ ולפעול למען השלום.

אך כאשר משתכנעים מדינאי ושינגטון כי הם פועלים לטובת עצמם, להצלת עשרות מיליוני תושבי ארצות-הברית ממוות גרעיני — העניין נראה לגמרי אחרת באותן עיניים.

ואכן, חסידי 'השלום הכפוי' בושינגטון, כמו במוסקבה, מטיפים מזה חודשים לדיעה זו: שהמרחב אינו עניין צדדי, אלא מרכזי. בגללו יכול לבוא 'עימות' בין המעצמות הגרעיניות. כלומר: מלחמת-עולם ששתי מעצמות-העל תיגררנה לתוכה, מבלי לרצות בכך, בגלל שגזענותיהם של הישראלים והמצרים.

מי שמקבל דיעה זו, מוכרח לפעול למען שלום כפוי. כלומר: שלום שממשלת הליכוד-הלאומי מתנגדת לו בתוקף, מכיוון שיכריח אותה לסגת מרוב השטחים המוחזקים מאז מלחמת-ששת-הימים.

שני ויתורים. לדעת האמריקאים, חלה לאתרונה תווה חשובה לקראת השלום במרחב. לדעתם:

● **ויתרה ישראל על העיקרון של משאומתן ישיר פנים-אל-פנים מן הרגע הראשון וחווה-שלום בין הצדדים.** היא מתעקשת רק על עיקרון של 'שלום בר-קיימא' ו'הסכם המעונן בחוזה'.

● **ויתרה מצריים על העיקרון של 'אף שעל אדמה' ומוכנה להסכים לשינויי-גבול במידה שהמלך חוסיין מסכים להם.** חוסיין, מצידו, תלוי בנשיא מצריים, ולא יפעל בלעדיו.

האמריקאים גם סבורים כי אפשר להבטיח חופש-מעבר במיצר טיראן ללא הישארות פיסית של ישראל בשארם-אל-שייך, וכי ישראל תוותר על כך.

שני שרטונים. בעוד שבישראל נדמה כי רובצת תהום בין האיגרת הסובייטית ובין התשובה האמריקאית עליה, שוררת דיעה הפוכה בושינגטון. בין הדיפלומטים המיקצועיים, היודעים לקרוא בין השורות ולייחס חשיבות לכל אות ופסיק, נדמה כי הפער בין שתי הגישות במרחב צומצם מאוד.

מכאן הדיעה כי יש גישה משותפת, ה' חותרת להשגת הסכם ישראלי-מצרי, כשלב ראשון להסדר כללי. ברית-המועצות מעוניינת בשלום של עבד-אל-נאצר, יותר מאשר בשלום חוסיין וירדן, ואילו נשיא מצריים מוכן להסדר יותר מכל גורם אחר במרחב.

ברור כי עבד-אל-נאצר לא יוכל לכרות שלום נפרד עם ישראל. אך אם יושג תחילה הסדר עימו, אפשר יהיה להכליל הסדר זה בהסדר מרחבי כולל, שיפתור גם את בעיית ירושלים ובעיית הפליטים — שני סלעי-המחלוקת הקשים ביותר.

פרט אופייני: גם האיגרת הסובייטית וגם התשובה האמריקאית התעלמו כליל משני נושאים אלה — מתוך הסכם אולם לעקוף, לסי שעה, שני שרטונים מסוכנים אלה.

רבין

דובק רויאל

דובק רויאל
יוצאת מן הכף